

POSTANOWIENIE

Dnia 17 czerwca 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Piotr Prusinowski

w sprawie z odwołania F.F.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w Legnicy

o emeryturę,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w dniu 17 czerwca 2025 r.,

na skutek skargi kasacyjnej odwołującego się od wyroku Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu

z dnia 8 lipca 2024 r., sygn. akt III AUa 356/23,

I. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;

**II. zasądza od odwołującego się na rzecz organu rentowego
240 zł (dwieście czterdzieści) tytułem zwrotu kosztów
postępowania kasacyjnego z odsetkami z art. 98 § 1¹ k.p.c.**

UZASADNIENIE

Sąd Apelacyjny we Wrocławiu wyrokiem z dnia 8 lipca 2024 r. oddalił apelację odwołującego się F.F. od wyroku Sądu Okręgowego w Legnicy z dnia 20 stycznia 2023 r.

Sąd pierwszej instancji oddalił odwołanie od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z dnia 25 października 2022 r. odmawiającej prawa do emerytury w wieku powszechnym od dnia 4 sierpnia 2018 r., a nie jak to uczynił organ od 1 marca 2020 r. W apelacji wnioskodawca zarzucił bezpodstawne wstrzymanie mu

prawa do renty, skoro miał ją przyznaną na stałe z uwagi na utratę oka. Nadto podniósł, że nie wiedział, iż powinien powiadomić organ rentowy o zmianie miejsca zamieszkania, a organ rentowy nie oznajmił mu takiej konieczności. Wnioskodawca podniósł, że z uwagi na swoją trudną sytuację życiową nie miał możliwości powiadomienia ZUS-u o zmianie adresu.

Sąd Apelacyjny stwierdził, że wyrok Sądu pierwszej instancji odpowiada prawu. Sąd odwoławczy podzielił w całości ustalenia faktyczne jak i ocenę prawną sporu. Przypomniano, że na żądanie organu rentowego rencista jest zobowiązany do potwierdzania własnoręcznym podpisem istnienia dalszego prawa do pobierania świadczeń. Następnie stwierdzono, że skutkiem braku poświadczenia jest wstrzymanie świadczenia. Sąd stwierdził, że w pierwszej decyzji z dnia 5 listopada 1995 r., przyznającej wnioskodawcy prawo do renty, w pkt VIII zawarto pouczenie o konieczności informowania organu rentowego o zmianie adresu. Pismem z dnia 2 kwietnia 2009 r. ZUS wezwał wnioskodawcę do potwierdzenia istnienia prawa do renty. Pismo wysłano na adres wcześniej podany przez wnioskodawcę, jednak wnioskodawca nie odebrał go. Wobec braku tego potwierdzenia organ rentowy decyzją z dnia 30 kwietnia 2009 r. wstrzymał mu wypłatę renty z tytułu niezdolności do pracy. Nadto wnioskodawca już w 2007 r. poddawany był procedurze dalszego potwierdzenia prawa do renty i zastosował się do niej, składając w dniu 16 kwietnia 2007 r. poświadczenie dalszego istnienia prawa do renty. Wobec braku jakiegokolwiek kontaktu z wnioskodawcą, organ nie wypłacał mu renty przez 12 lat. Organ rentowy powziął informację, że wnioskodawca żyje dopiero wraz ze złożeniem przez niego wniosku o emeryturę w dniu 15 października 2021 r. i zasadnie w ocenie Sądu Apelacyjnego wydał decyzję przyznającą emeryturę dopiero od daty złożenia wniosku.

Zaskarżając wyrok w całości, odwołujący się zarzucił naruszenie przepisu postępowania, które miało istotny wpływ na wynik sprawy, to jest art. 233 § 1 k.p.c. oraz naruszenie przepisów prawa materialnego, to jest art. 135 ust. 2 w związku z art. 134 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (jednolity tekst: Dz.U. z 2024 r., poz. 1631 ze zm., dalej jako „ustawa emerytalna”). Skarżący wniósł o uchylenie wyroku Sądu Apelacyjnego i orzeczenie co do istoty sprawy poprzez uwzględnienie odwołania.

Przyjęcie do rozpoznania skargi kasacyjnej uzasadniono jej oczywistą zasadnością. W uzasadnieniu wniosku skarżący stwierdził, że błędne niezastosowanie przez Sąd Apelacyjny właściwych przepisów prawa materialnego, czyli art. 135 ust. 2 w związku z art. 134 ust. 1 pkt 2 ustawy emerytalnej, a także dalece dowolna, a nie swobodna ocena materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie, skutkowałą dokonaniem błędnych ustaleń faktycznych, które szczegółowo wskazano w podstawie skargi kasacyjnej. Uchybienia te pozbawiły skarżącego przyznania należnych świadczeń. Nadto wyeliminowanie z obrotu prawnego tak szkodliwego orzeczenia będzie miało także doniosłe znaczenie społeczne.

W odpowiedzi organ wniósł o odmowę przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

W myśl art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

Odnosząc się do wypowiedzi skarżącego, trzeba mieć na uwadze, że o tym, czy skarga kasacyjna zawiera niezbędny dla niej element, o którym mowa w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c., decyduje nie tyle użycie w niej określeń nawiązujących do ustawowo sformułowanych wymogów skargi kasacyjnej, czy też posłużenie się zwrotami wartościującymi, lecz merytoryczna ocena argumentów przytoczonych w skardze, które powinny w sposób wyraźny i przekonujący świadczyć o tym, że zachodzi przyczyna uzasadniająca uwzględnienie indywidualnego interesu strony, a przez to wyeliminowanie z obrotu prawnego orzeczenia oczywiście naruszających prawo. Właściwości takich nie posiada stanowisko zaprezentowane przez skarżącego. Kategoria prawna, do której odwołuje się skarżący, została wyznaczona niedookreślonym zwrotem. Powszechnie przyjmuje się, że oczywista zasadność skargi kasacyjnej ma miejsce wówczas, jeśli dla przeciętnego prawnika,

jest ona niewątpliwa, z góry widoczna, bez potrzeby głębszej analizy stosunku prawnego oraz bez sprawdzania i oceny dowodów.

Skarżący nie sporządził w sposób prawidłowy wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania. W uzasadnieniu wniosku nie podjął próby wykazania, w jaki sposób w jego sprawie doszło do naruszenia art. 135 ust. 2 ustawy emerytalnej, który to przepis literalnie nie ma zastosowania w dotyczącej skarżącego sytuacji opisanej w art. 134 ust. 2 tej ustawy. Ograniczono się jedynie do powtórzenia przepisów wskazanych jako zarzuty kasacyjne oraz odesłania do ich uzasadnienia. Nie jest rzeczą Sądu Najwyższego wyręczanie pełnomocnika w poszukiwaniu argumentów na rzecz merytorycznego rozpoznania skargi kasacyjnej w podstawach kasacyjnych i ich uzasadnieniu, jeżeli strona nie powołała ich we wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania (postanowienia Sądu Najwyższego: z 5 kwietnia 2017 r., II CSK 688/16; z 4 lipca 2017 r., III CSK 64/17; z 10 maja 2018 r., I CSK 800/17).

Ze względu na powyższe argumenty, Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. orzekł jak w sentencji. O kosztach orzeczono na podstawie art. 98 § 1 k.p.c.

[SOP]